

Leto 2007 je Evropsko leto enakih možnosti za vse

Evropski Parlament in Svet sta že lansko leto sprejela odločitev o razglasitvi leta 2007 za leto enakih možnosti za vse pod geslom 'pravični družbi naproti'. Razglasitev ni bila sprejeta slučajno, z njo so želeli prispevati k deseletnemu jubileju ob razglasitvi evropskega leta boja proti rasni diskriminaciji in desetletnici sprejetja Amsterdamske pogodbe.

Amsterdamska pogodba je za civilno družbo, še posebej za nas invalidne državljane, izredno pomembna. Pogodba vsebuje določila o temeljnih socialnih pravicah državljanov iz revidirane Evropske socialne listine. Uvaja načela kot so svoboda, demokracija, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Pogodba ne vsebuje le načelo prepovedi diskriminacije, temveč poleg nje zahteva od držav podpisnic tudi ukrepanje proti diskriminaciji na podlagi slovitega antidiskriminacijskega člena 13 te pogodbe (1997, OJ C 340/01). Amsterdamska pogodba je zelo pomembna, saj je s sprejetjem 13. člena Evropska komisija dobila pravno osnovo za boj proti diskriminaciji po vseh temeljnih načelih prepovedi diskriminacije: neposredne in posredne in možnost uresničitve pravnega načela nediskriminacije v državah Evropske unije.

V letu 2007 gre torej za nadgradnjo in ozaveščanje javnosti o ciljih, ki jih želi in mora doseči Evropska unija, če se hoče odpraviti diskriminacijo in se gospodarsko okrepiti. V državah Evropske unije je veliko število različnih družbenih skupin, med njimi tudi invalidov in starejših ljudi, izključenih iz trga dela, izobraževanja in usposabljanja. V razmerah, ko se populacija v državah Evropske unije vse bolj stara zaradi zmanjševanja števila rojstev in smrtnosti, postaja vse večja nuja, da se tudi njih vključi v trg dela. Tako Evropsko leto enakih možnosti ni samo klic k uresničevanju deklariranih vrednot humanizma, pač pa je hkrati političen odziv na Evropo različnih držav.

Z dogajanjem v tem letu se želi zbuditi med državljani zavest o pravicah do enakopravnosti in nediskriminacije. To pomeni spoznavanje ustrezne evropske zakonodaje in skupnih evropskih vrednot. Evropsko leto enakih možnosti skuša doseči najširšo javnost s svojim sporočilom, da imajo vsi ljudje pravico do enakega obravnavanja. Ključni izziv bo prikazati, da pojem 'enakost' ne pomeni 'istost', temveč enakopravno obravnavanje predvsem upošteva razlike in različnost.

Premalo je v javnosti v zavesti, da politika enakih možnosti ni preprosto omejena na odpravo diskriminacije. Nujen pogoj odprave diskriminacije je izenačitev možnosti vsem za njihovo polno in enako sodelovanje. Nujne so torej pozitivne akcije, da se odpravi izključevanje nekaterih družbenih skupin. S tega vidika bo leto veliko prispevalo k razvoju politik ter vzpodbud za povečanje sodelovanja doslej manj zastopanih družbenih skupin.

Naslednji izziv leta enakih možnosti bo poskus, kako zbuditi zavest o pozitivnem prispevku, ki ga prispevajo ljudje družbi kot celoti ne glede na svoj spol, raso ali etnično pripadnost, vero ali prepričanje, invalidnost, starost in spolno usmerjenost. Leto 2007 pomeni s tega vidika prispevek o tem, kaj danes pomeni v Evropi različnost in s tem lahko prispeva k pozitivni družbeni klimi, da so razlike v družbi cenjene in da se spoštuje pravica do zaščite pred diskriminacijo.

Evropsko leto enakih možnosti bo veliko prispevalo k oblikovanju zavesti v družbi, kako pomembni so dobri odnosi v družbi, vzpodbujajalo naj bi s spoštovanju in strpnosti med ljudmi. Spoštovanje in strpnost sta namreč temelji vrednoti, ki zmoreta notranje povezati pripadnike različnih družbenih skupin. Združilo bo različne skupine ljudi ali družbene skupine z vidika spodbujanja in razširjanja enakega obravnavanja kot vrednote in borbe zoper diskriminacijo.

Ključna naloga Evropskega leta enakih možnosti ostaja še vedno, kako odpraviti stereotype in predsodke na tem področju sprejemanja različnosti državljanov. V Sloveniji za izvedbo aktivnosti v evropskem letu odgovorno Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, kontaktna oseba pa je Cveto Uršič: cveto.ursic@gov.si. Več informacije o predvidenih aktivnosti najdete na uradni spletni strani '2007 - Evropsko leto enakih možnosti – za pravično družbo:

http://ec.europa.eu/employment_social/eyeq/index.cfm?cat_id=EY